

Орани ислоҳ қилиш

20:07 / 04.04.2018 6736

391. Абу Дардодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Сизларга намоз, рўза ва садақадан ҳам афзалроқ даражани айтиб берайми?» дедилар.

«Ҳа! Айтиб беринг!» дейишди.

«Икки томоннинг орасини ислоҳ қилиш. Икки томоннинг орасини бузиш қирувчидир», дедилар».

Шарҳ: Уришиб қолган томонларнинг орасини ислоҳ қилишнинг даражаси нафл рўза тутгандан, нафл намоз ўқигандан, нафл садақа қилгандан юқоридир.

Икки томоннинг ораси бузилиши ҳалокатга олиб борадиган нарсадир. Бу худди устара сочни қиргандек, жамиятни қириб, расво қиладиган нарсадир.

Бунинг акси, яъни аразлашиб, жанжаллашиб қолган томонларнинг орасини ислоҳ қилиш эса юксак даражадаги савобли ишдир.

392. Ибн Аббос «Аллоҳга тақво қилинглари ва ораларингизни ислоҳ қилинглари» ояти ҳақида шундай деган:

«Бу (оят) мўминларга Аллоҳдан қўрқсинлар ва ораларини ислоҳ қилсинлар, деб уялтириш учун(нозил қилинган)дир».

Шарҳ: Убода ибн Сомит розияллоҳу анҳудан шундай ривоят бор:

«Бу оятлар биз ҳақимизда – Бадр соҳиблари ҳақида, ўлжа талашиб, ихтилоф қилганимизда, ахлоқларимиз бузилганида нозил бўлган. Аллоҳ ўлжани бизнинг қўлимиздан тортиб олиб, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга берди».

Қуръони Карим шу тарзда мўмин-мусулмонларнинг ҳаётларига бевосита араллашиб, уларнинг хатоларини тuzатиб, тарбиялаб борган.

Биз ҳам бу таълимотларга амал қилган ҳолда, ораларимизни ислоҳ қилиб, турли ихтилоф ва низоларга яқинлашмай яшаб боришимиз лозим.

Демак, Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло бандаларини тақво қилишга ва ўз ораларини ислоҳ этишга буюрган. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бу ишнинг даражасини юқори кўтарган эканлар.

Бас, мўмин-мусулмон кишилар бир-бирлари билан уришмасликлари, баъзи бир ҳолатда камчиликка йўл қўйиб, уришиб қолишган бўлса, бошқа мусулмонлар уларнинг орасини ислоҳ қилиб қўйиш учун саъй-ҳаракатда бўлишлари лозим экан.

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф

(Одоблар ҳазинаси китобидан)